

## روزشمار جنگ

دوشنبه

۱۸ مرداد ۱۳۶۱

۱۹ شوال ۱۴۰۲

۹ اوت ۱۹۸۲

۶۳۴

نیروهای عراق با خمپاره ۱۲۰ م.م. و تیربار جزیره مینو را به شدت زیر آتش گرفتند که بر اثر آن، یک تن از نیروهای خودی شهید و یک تن نیز مجروح شد.<sup>(۱)</sup>  
آبادان نیز هدف حملات توپخانه سنگین دشمن بود که طی آن، سه تن از مردم این شهر شهید و ۱۵ تن مجروح شدند و به یک مسجد و ۱۲ واحد مسکونی خساراتی وارد آمد.<sup>(۲)</sup>

۶۳۵

امروز دو کشتی که پس از تخلیه بار از بندر ماهشهر به طرف جنوب خلیج فارس در حال حرکت بودند مورد اصابت راکت هلی کوپتر عراقی قرار گرفتند.<sup>(۳)</sup> یکی از کشتی‌ها به نام لیستون براید Liston Bride<sup>(۴)</sup> که متعلق به یونان بود و ۹ هزار تن ظرفیت داشت، پس از آتش‌سوزی غرق شد. در این حادثه ۹ تن از کارکنان کشتی مجروح شدند. کشتی دیگر با نام بنوسامبو Bannev Sambow<sup>(۵)</sup> - که متعلق به یونان و در اجاره کره جنوبی بود، ۱۰ هزار تن ظرفیت داشت که در این حمله از ۳۰ خدمه آن، ۱۳ تن مفقود شدند.<sup>(۶)</sup> روبرو پس از این حادثه به نقل از سخن‌گوی وزارت خارجه کره جنوبی شمار تلفات خدمه کشتی را ۸ مفقود و یک کشته اعلام کرد.<sup>(۷)</sup>

در اطلاعیه شماره ۸۰۵ فرماندهی کل نیروهای مسلح عراق در این باره آمده است: «ساعت یک بعدازظهر امروز دو هدف دریایی نیروهای ایران در منطقه خورموسی توسط نیروهای عراق منهدم گردید که در حالت غرق شدن و آتش‌سوزی دیده شدند. در اثر این حادثه، نیروهای ایران به حالت آماده باش کامل درآمدند تا آن‌ها را نجات دهند لیکن تلاش آن‌ها با شکست روبه‌رو شد.»<sup>(۸)</sup>

۶۳۶

در ادامه ارسال اسلحه به عراق از سوی حامیان این کشور، یک فروند کشتی روسی که حامل ۸۰ دستگاه تانک تی ۷۲ برای عراق بود در اسکله شماره ۲۰ بندر شعبیه کویت پهلوی گرفت.<sup>(۹)</sup>

۶۳۷

در یک درگیری در بوکان بین افراد ضدانقلاب و نیروهای پاسدار که به کمین نشسته بودند، یکی از سران ضدانقلاب کشته و دو تن دیگر از آنها زخمی شدند که جنازه شخص کشته شده با مقداری مدارک به دست پاسداران افتاد.<sup>(۱۰)</sup>

۶۳۸

مسئول تشکیلاتی سازمان مجاهدین در جنگل‌های قائم‌شهر به نام "مسعود فرمانبردار" و با نام مستعار "فرهاد" که به دست مردم این شهر دستگیر شده بود، با خوردن قرص سیانور خودکشی کرد.<sup>(۱۱)</sup>

۶۳۹

در ادامه تلاش‌های سیاسی حکومت عراق جهت صلح‌خواه نشان دادن خود به منظور جلب افکار عمومی جهانیان، امروز صالح عمر نماینده دائم عراق در سازمان ملل متحد، یادداشت دولت خود را در خصوص عواقب طولانی شدن درگیری نظامی ایران و عراق، تسلیم شورای امنیت کرد.

در این یادداشت آمده است: «عراق قطع‌نامه‌های ۴۷۹ و ۵۱۴ شورای امنیت را پذیرفته و صادقانه با نماینده دبیرکل سازمان ملل آقای اولاف پالمه، به منظور نیل به صلح واقعی و شرافت‌مندانه همکاری نموده است.

همچنین عراق تصمیم کنفرانس وزرای خارجه کشورهای غیرمتعهد را که در فوریه ۸۱ (بهمن و اسفند ۱۳۵۹) در دهلی‌نو تشکیل شده بود پذیرفت و با کمیته وزرای اجلاس فوق جهت نیل به حل مسالمت‌آمیز جنگ تلاش نموده است.»

در این یادداشت پس از اشاره به اقدامات دیگر عراق جهت دستیابی به صلح، آمده است: «علی‌رغم این تلاش‌ها، سیاست ایران به دنبال طولانی کردن جنگ و گسترش درگیری می‌باشد.

تداوم این نبرد نظامی تأسف‌آور، امنیت و ثبات منطقه را که یکی از حساس‌ترین مناطق جهان است تهدید نموده و امنیت و تمامیت ارضی و ثبات کشورهای عربی را در معرض خطر مستقیم قرار داده و علاوه بر آن باعث خرابی‌ها و ضایعات مالی و تلفات جانی شده است.»

عراق در این بیانیه سازمان کنفرانس اسلامی، نهضت عدم‌تعهد و سازمان ملل را دست‌آویز قرار داده است و اعلام کرده است که تداوم جنگ میان دو دولت عضو سازمان کنفرانس اسلامی و کشورهای نهضت عدم‌تعهد باعث تضعیف نقش این دو سازمان می‌شود و به اصول و نقش سازمان ملل متحد خدشه وارد می‌سازد.<sup>(۱۲)</sup>

در پی سفر روز گذشته وزیر خارجه عراق به هند، وی امروز گفت‌وگوهای خود را با مقامات این کشور آغاز کرد. رادیو لندن در گزارشی در این باره گفت: «حمادی امروز در دهلی‌نو با

خانم گاندی و آقای "ناراسیمها رائو" وزیر خارجه هندوستان، ملاقات کرده است. آقای حمادی از سوی صدام حسین پیامی به خانم گاندی داد و طرفین مقدمات کنفرانس سران کشورهای غیرمتعهد را که قرار است ماه آینده تشکیل شود، مورد بررسی قرار دادند. قرار بر این بوده که این کنفرانس در بغداد تشکیل شود اما تاکنون چنین به نظر می‌رسد که با تهدید ایران و چند کشور دیگر به تحریم کنفرانس، تردیدهایی در کار است. با این همه خبرگزاری فرانسه امروز به دنبال دیدار وزیر خارجه عراق از دهلی نو، به نقل از منابع دیپلماتیک در شهر گفته است که گردهم‌آیی مقدماتی وزرای خارجه کشورهای غیرمتعهد طبق نقشه در بغداد عملی خواهد شد. کوبا پیشنهاد کرده است که اجلاس ماه آینده به تعویق افتد و در گوشه و کنار سخن از این است که شاید دهلی مهمان‌دار این اجلاس شود.<sup>(۱۳)</sup>

۶۴۰

"بولنت اولسو" نخست‌وزیر ترکیه که جهت تلاش برای پایان جنگ عراق با ایران به کشورمان سفر کرده بود، پس از بازگشت به کشورش در مصاحبه با روزنامه "دیلی نیوز" چاپ آنکارا، دست‌آوردهای این سفر را تشریح کرد.

وی در این باره گفت: «نتایج گفت‌وگوها با رهبران ایران برای خاتمه دادن به جنگ ۲۳ ماهه، چندان مثبت نبوده است که لازم شود مرحله دوم سفر یعنی دیدار و گفت‌وگو با رهبران عراق به اجرا در آید.» با این حال، وی افزوده است که خوش‌بینی خود را در ادامه این تلاش‌ها از دست نداده و طرح‌های ترکیه را در این مورد پایان یافته تلقی نمی‌کند.

نخست‌وزیر ترکیه سپس با اعلام این مطلب که هیچ‌گونه تغییری در شرایط پیشنهادی صلح ایران دیده نمی‌شود، گفت: «مقامات ایران بر حفظ مواضع تا حصول شرایط پیشنهادی خود تأکید دارند.»<sup>(۱۴)</sup>

۶۴۱

روزنامه "فرانکفورتر آلگمانیه سایتونگ" امروز نوشت: «آلمان شرقی و ایران روابط اقتصادی خود را گسترش داده‌اند. به همین منظور وزیر صنایع ایران مصطفی هاشمی که در رأس هیئتی به آلمان شرقی سفر کرده است، در برلین با مقام بلند پایه اقتصادی دفتر حزب کمونیست آلمان شرقی مذاکره کرده است.» به نوشته این روزنامه، اکنون ایران به عنوان فروشنده نفت، برای آلمان شرقی بسیار اهمیت دارد.<sup>(۱۵)</sup>

۶۴۲

حوادث خلیج فارس، موضع امریکا در قبال جنگ عراق و ایران و مسائل داخلی ایران، موضوعاتی است که "آندرو یانگ" نماینده سابق امریکا در سازمان ملل در گفت‌وگوی اختصاصی با خبرنگار مجله "الحوادث" مطرح کرده است.

آندرو یانگ درباره این که امریکا به دست داشتن در حوادث خلیج فارس یا حوادث لبنان و

خشنودی از این حوادث متهم است، گفت: «امریکا از حوادث لبنان خشنود نبوده اما در رابطه با جنگ ایران و عراق به نظر اینجانب امریکا جانب بی طرفی را اختیار کرده است چرا که زخم‌هایی که ایران در خلال بحران گروگان‌ها بر ما وارد کرده همچنان عمیق می‌باشد.»

خبرنگار پرسید: «یعنی به نظر شما امریکا هیچ‌گونه نقشی در وقایع ایران - عراق ندارد؟» آندرو یانگ گفت: «بله این نظر اینجانب است و آنچه که همگی نیز - از جمله خود من - به آن معتقد هستیم این است که امید می‌رود که این حوادث منتهی به بروز یک نیروی نظامی قوی در ایران بشود که طی آن خواهد توانست نظام داخلی ایران را تغییر دهد. و ارتش ایران خواهد توانست زمام امور را به دست گیرد.»

خبرنگار سپس پرسید: «آیا به نظر شما امریکا از عراق یا از هر دو در مسئله جنگ عراق با ایران پشتیبانی می‌کند؟ و نظر شما در مورد بالا گرفتن آتش جنگ برای دفعه دوم چیست؟» یانگ پاسخ داد: «معتقدم حکومت امریکا از ضعف هر دو و به ویژه از ضعف عراق به علت روابط دوستانه این کشور با شوروی خشنود است، کما این که حکومت امریکا نمی‌خواهد که آشوب کامل ایران را فرا گیرد و لذا آشوب جزئی در ایران به نظر می‌رسد که از سوی امریکا مقبول باشد به شرط آن که به آشوب کامل مبدل نشود.»

خبرنگار پرسید: «چرا امریکا وجود آشوب جزئی در ایران را ترجیح می‌دهد؟ و آیا این مسئله به منافع امریکا خدمت می‌کند؟»

یانگ پاسخ داد: «این بدان معنی است که تا مادامی که این دو کشور با یکدیگر در حال جنگ هستند، خطری برای منافع امریکا در منطقه نیست.»

خبرنگار: «آیا مقصود شما این است که امریکا در مورد کشورهای حوزه خلیج فارس و سرنوشت آن‌ها در قبال یک ایران قوی نگران نیست؟»

یانگ: «خیر فکر نمی‌کنم که امریکا از این مسئله به شدت نگرانی داشته باشد و شاید یک نگرانی جزئی در این زمینه وجود داشته باشد. ولی احساس می‌شود که در ایران مشکلات بسیار زیادی وجود داشته باشد و می‌توان گفت که یکی از علل مربوط به ادامه تهاجم ارتش ایران به خاک عراق، به عدم توانایی کافی ارتش ایران جهت به دست‌گیری زمام امور برمی‌گردد.»

خبرنگار: «بنابراین، نقشه در حال حاضر ساختن یک ارتش قوی ایرانی است به طوری که بتواند زمام امور را به دست گیرد.»

یانگ: «بله چنین است و به نظر این جانب بسیار کسانی هستند که منتظر فوت آیت‌الله خمینی هستند، لکن این انتظار ممکن است به درازا بکشد.»<sup>(۱۶)</sup>

## منابع و مأخذ روزشمار ۱۳۶۱/۵/۱۸

- ۱- سند شماره ۱۴۰۷۸۷ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ سپاه پاسداران: گزارش نوبه‌ای شماره: ۴۱۷، واحد عملیات سپاه آبادان، ۱۳۶۱/۵/۱۹، ص ۱.
- ۲- روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۶۱/۵/۱۹، ص ۲.
- ۳- سند شماره ۱۶۸۳۴۲، مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ سپاه پاسداران: نشریه هفتگی شماره ۱۳۱ - ۱۷، اداره دوم - ۱۳۶۱/۵/۲۰، ص ۱۶.
- ۴- Sreedhar . Kapil kaul tanker war , Aspect of Iraq – Iran war (۱۹۸۰ – ۸۸) New delhi A.B.C. Publishing house, ۱۹۸۹.
- ۵- پیشین.
- ۶- سند شماره ۰۵۳۲۹۰ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ سپاه پاسداران: اداره اطلاعات شاجا، ۱۳۶۱/۵/۲۱؛ و: سندشماره ۰۵۸۳۲۷۸ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: اطلاعات منطقه ۸ (اهواز)، ۱۳۶۱/۵/۲۰.
- ۷- خبرگزاری جمهوری اسلامی، "گزارش‌های ویژه"، نشریه شماره ۱۴۶، ۱۳۶۱/۵/۲۲، ص ۱، خبرگزاری جمهوری اسلامی، به نقل از رویتر از سئول، ۱۳۶۱/۵/۲۱، به نقل از سخن‌گوی وزارت خارجه کره جنوبی.
- ۸- واحد مرکزی خبر صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران، "رادیوهای بیگانه"، ۱۳۶۱/۵/۱۸، ص ۱، رادیو بغداد، ۱۳۶۱/۵/۱۸؛ و: خبرگزاری جمهوری اسلامی، "گزارش‌های ویژه"، نشریه شماره ۱۴۳، ۱۳۶۱/۵/۱۹، ص ۱، رادیو صوت‌الجمامیر، ۱۳۶۱/۵/۱۸، به نقل از
- فرماندهی کل نیروهای مسلح عراق.
- ۹- سند شماره ۰۱۶۷۴۵، مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ سپاه پاسداران: گزارش نوبه‌ای اطلاعاتی شماره ۵۷۹، قرارگاه عملیاتی کربلا در جنوب، ۱۳۶۱/۶/۱، ص ۲.
- ۱۰- سند شماره ۰۱۶۸۹۰، مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: گزارش نوبه‌ای اطلاعاتی شماره ۳، ستاد سپاه پاسداران انقلاب اسلامی منطقه ۷، طرح و برنامه عملیات (اطلاعات عملیات)، ۱۳۶۱/۶/۱۶، ص ۲.
- ۱۱- دفتر سیاسی سپاه، نشریه "رویدادها و تحلیل"، شماره ۴۳، ۱۳۶۱/۶/۴، ص ۲۱.
- ۱۲- Security Council Documents NO: A/۳۷/۱۹۱.
- ۱۳- مأخذ ۸، بخش نخست، صص ۷ و ۸، رادیو بی.بی.سی.، ۱۳۶۱/۵/۱۸، به نقل از خبرگزاری فرانسه، به نقل از منابع دیپلماتیک در دهلی‌نو.
- ۱۴- مأخذ ۸، بخش دوم، ص ۵، آنکارا - خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۱/۵/۱۸، به نقل از روزنامه دیلی نیوز، چاپ آنکارا، به نقل از نخست‌وزیر ترکیه.
- ۱۵- مأخذ ۸، بخش دوم، ص ۱۱، بن - خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۱/۵/۱۸، به نقل از روزنامه آلمانی "فرانکفورتر آلگمانیه سایتونگ".
- ۱۶- مأخذ ۸، بخش دوم، صص ۸ و ۹، تهران - خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۱/۵/۱۵، به نقل از مجله "الحوادث"، چاپ لندن.